STICUSA
KNIPSELKRANT 134

AMIGOE MAANDAG 8 SEPTEMBER 1986

Papiamentoweek in bibliotheek

Poezie betuigt van vanzelfsprekend gebruik eigen taal

ORANJESTAD — Vrijdagavond om acht uur had de opening plaats van de sinds de ingebruikneming van het nieuwe bibliotheek- gebouw in 1982 traditie geworden literair-culturele septembermaand. Was deze activiteiten- maand vorig jaar opgedragen aan Padu Lampe, dit jaar kozen de organiserende bibliotheek- medewerkers voor het centraal stellen van het Papiamentu.

Vanaf half acht speelden enkele docenten en studenten van de Arubaanse Muziekschool intro voor de avond. Het was erg jammer dat het tijdstip zodanig gekozen was dat veel mensen nog binnenkwamen, zodat de aandacht voor de presentatie, die op hoog peil stond, miniem was.

Even na acht uur kon ceremonie- meester Ito Tromp niet minder dan drie ministers welkom heten in zijn openings- woord: zowel minister-president, de minister van Financiën en de minister van Welzijnszaken waren aanwezig. Ito Tromp wees op het feit dat de bibliotheek als een wieg beschouwd kan worden wegens het uitgebreide archief van Caribiana, waarvan de Arubiana en de Antilliana een belangrijk deel uitmaken. Het documentaire karakter wordt deze maand nog weer onderstreept door een kleine tentoonstelling van Papiamentstalig werk.

Minister mr. Mito Croes sprak over het belang van het Papiamentu voor de bevolking zelf. Het is een teken van onze identiteit en een voertuig voor onze vooruitgang om onszelf uit te drukken en om met anderen te communiceren. Voor verschillende mensen heeft het een verschillende betekenis, maar het is voor het eiland een anker dat houvast biedt, omdat we er ons bij thuis kunnen voelen. Dat heeft wel tot gevolg dat we de verantwoordelijkheid hebben dat huis dan ook beter te maken. De vraag of het Papiamentu wel mijn taal is, is nu wel passé. Papiamentu is onze taal! Wij moeten deze taal zelf willen waarderen. De regering kan daarvoor middelen geven en daarbij stimuleren. Concrete maatregelen ter bevordering van het Papiamentu of de voorbereiding ter introductie in het onderwijs noemde de minister echter niet. Vervolgens werden twee voor deze maand vervaardigde boekenleggers gepresenteerd aan de auteurs Federico Oduber: «Mi lenga» en Ito Tromp die het ABC op rijm zette voor kinderen.

Toen was het moment gekomen waarop diverse dichters in korte voordrachten fragmenten uit hun literaire werk presenteerden. "Diverse" omdat bleek dat aan de ene kant sommigen de behoefte voelen hun liefde voor het Papiamentu en hun land Aruba naar voren te brengen in sterk op het eigene gerichte poëzie; anderen gingen juist vanuit het eigen "ik" naar buiten toe en beschreven andere culturen zowel in ruimte als in tijd. We hoorden gedichten over Aruba, maar ook liepen we over de Via Appia in het oude Rome, werden we geconfronteerd met de filosofie van Marcus Aurelius en de apartheid van Zuid-Afrika.

Wie de voordachten van afgelopen vrijdagavond vergelijkt met die van bijvoorbeeld enkele jaren geleden bij dergelijke gelegenheden in de bibliotheek, zal een duidelijke tendens constateren, waarbij het bezingen van het Papiamentu en het eiland vanuit een verdedigende positie plaatsmaakt voor een vanzelfsprekend gebruik van de eigen taal om daarmee een confrontatie aan te gaan met het eigen innerlijke en de wereld.

De poëzie overheerste vrijdagavond: Digna Lacle, Federico Oduber, Tico Croes (gebracht door Burny Every), Frank Booi, Ramon Todd Dandaré die gedichten van Mario Dijkhoff, Pedro Velasquez en hemzelf presenteerde, Ernesto Rosenstand en Philomena Wong. Maar we hoorden ook een verrassend proza- verhaal: de vertaling van het eerste verhaal in Jamaica Kincead: *At the bottom of the river*, dat gedeclameerd werd door Belen Kock-Marchena. Er viel dus veel te genieten voor het talrijke publiek; de hal van de bibliotheek was stampvol.

ORANJESTAD — De opening van de literair- culturele maand in de Biblioteca Nacional, gewijd aan het Papiamento, werd onder meer bijgewoond door premier mr. Henny Eman en de ministers mr. Mito Croes en Armand Engelbrecht. Bij de foto: directrice van de Biblioteca Nacional, Alice van Romondt.

zie verder p. 2

Vervolg Papiamentoweek

Als onderbreking van het literaire programma traden enkele dansers van het Teatro Danza Arubano op, terwijl we aan het einde van de avond verrast werden door een hapje en drankje die verzorgd waren door enkele Arubaanse bedrijven die de cultuur kennelijk ook een warm hart toedragen. Het programma wordt aanstaande donderdagavond herhaald op de Promenade van San Nicolas. Ook de daarop volgende donderdagen zullen er activiteiten plaatsvinden, zowel 's middags voor de kinderen als 's avonds.

ORANJESTAD — In het kader van de Culturele maand werd in Biblioteca Nacional een tentoonstelling geopend van de tienjarige Sharon Sapuana, van de vijfde klas van het Dominicus College. Bij de foto: Sharon (rechts) geeft uitleg over haar manier van tekenen.

Amigoe
DINSDAG 9 SEPTEMBER 1986

Geldinzameling eeuwfeest van fraters

WILLEMSTAD — Met het oog op het feit dat de Fraters van Tilburg op 13 november honderd jaar geleden zich vestigden op Curacao en de Nederlandse Antillen is een inzamelingsactie begonnen. De bedoeling hiervan is een gedeelte van de te maken onkosten bij de eeuwfeest-herdenking daaruit te bekostigen.

Daarbij denkt men aan het aanbrengen van drie herinnerings-plakkaten, waarvan twee voor Curacao bestemd zijn en wel voor de gevel van het Thomas College aan de Roodeweg en in het Fratershuis te Scherpenheuvel. De derde wordt aangebracht bij het fratershuis te Tilburg. Het geld dat bij de inzameli... overblijft wil men als een cheque aanbieden aan de fraters op Curacao om dit naar eigen goeddunken te besteden. Het fundraising-comite verwacht dat dit een

zie verder p. 3

Maandag 8 september 1986 BEURS EN NIEUWSBERICHTEN

Een goede documentatie traditionele gebouwen

"CARIBBEAN TRADITIONAL ARCHITECTURE"

PHILIPSBURG - Sedert deze week is in enkele lokale boekhandels het boekje "Caribbean Traditional Architecture" van drs. Joan D. van Andel verkrijgbaar. Belangstellenden wordt aangeraden niet te lang met aankoop ervan te wachten daar de oplage zeer klein is.

Het boekje omvat in 84 pagina's tekst, tekeningen en foto's o.a.: Documentatie van nog bestaande oude historische gebouwen en huizen van Philipsburg, inclusief de bouwwijze, toegepaste konstrukties, materialenkeuze, typerende decoraties en kleuren en de gedetailleerde beschrijving van de gerestaureerde Methodisten kerk, de "Courthouse" en de "Vineyard". Tevens is er een vergelijking in karakteristieken van traditionele woonhuizen in het Caribisch gebied en wordt de geschiedenis en opzet van het oude Philipsburg in 1733 weergegeven.

Het boek kan gezien worden als een eerste aanzet tot bescherming van de oude gebouwen en is op zich al een vorm van preserveren door het beschrijven ervan, en de aanbeveling deze monumenten van het verleden te behouden.

"Caribbean Traditional Architecture" (de naam is wat verwarrend daar het alleen om Philipsburg oude architectuur gaat) is een waardevolle aanwinst en steun voor stichtingen en instanties die zich bezig houden met behoud en restauratie van monumenten van historische en culturele aard. Tevens zal het ongetwijfeld de belangstelling wekken, en historische en culturele waarden aantonen van wat we (nog) hebben en waard is te blijven behouden!

Ook in de scholen is het heel goed bruikbaar.

Joan van Andel's belangstelling voor St. Maartense historische architectuur werd gewekt toen ze enige jaren geleden voor een werkbezoek het eiland bezocht, om in opdracht van dr. ir. C.L. Temminck Groll een lijst van traditionele architectuur samen te stellen. Zoals bekend heeft professor Temminck Groll sedert 1966 de Antilliaanse overheid geadviseerd omtrent monumenten aanwezig en het behoud ervan.

Bij de tot stand kom... van dit boekje speelde bovengenoemde naast andere lokale- en andere medewerkers een belangrijke rol.

Het is onderdeel van de "Antillian Working Papers" zijnde een reeks die tot stand kwam op initiatief van de Universiteit van de Nederlandse Antillen en de Caribische afdeling van het Koninklijk Instituut voor Taal- Land- en Volkenkunde te leiden, en wordt gesubsidieerd door de Stichting voor Culturele Samenwerking.

De publicatie "Caribbean Traditional Architecture" is een revisie van Joan van Andel's dissertatie voor haar afstuderen in kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam.

Vervolg eeuwfeest fraters

respectabel bedrag zal zijn. Men is van plan ook nog andere activiteiten te organiseren om aan inkomsten te komen. Er zijn rekeningen geopend onder de naam 100 Jaar Fraters op Curacao en wel bij de volgende banken: ABN (no 11 55 571), Banco di Caribe (no 827.506), Bank of Boston (no 3198), Barclay's Bank (no 12 29 9 483) en Maduro (no 47 19 20).

In een circulaire wijst het fundraising- comite op de rol welke de fraters hebben gespeeld in het onderwijs en de vorming van de mannelijke jeugd in het algemeen. Gewezen wordt op de discipline en geestelijke vorming welke de jeugd meekreeg van de fraters zodat velen van hun oud- leerlingen een belangrijke bijdrage konden leveren aan de ontwikkeling van de Cuaracose en Antilliaanse maatschappij. Namens het fundraising- comite tekende Alfredo R. Capello de oproep.

DINSDAG 9 SEPTEMBER 1986 Amigoe

In november wel bezoek Camerata Renacentista

Concert Camerata Barroca de Caracas uitgesteld

ORANJESTAD — Maandag kreeg het bestuur van de Arubaanse Kunstkring bericht dat het voor zaterdag 13 september geprogrammeerde concert van het barok- orkest met koor en solisten, Camerata Barroca de Caracas, onder leiding van Isabel Palacios niet door kan gaan. Er zijn onoverkomelijk gebleken logistieke problemen ontstaan die de overkomst van de in totaal 56 musici onmogelijk maken.

Zoals het zich momenteel laat aanzien is uitstel tot begin volgend jaar noodzakelijk. Isabel Palacios heeft het Kunstkring-bestuur beloofd dat dit uitstel geen afstel zal worden, maar dat de Camerata Barroca zeker in de eerste helft van 1987 op Aruba zal komen spelen.

Wel zal nog dit jaar, en wel op zondag 9 november, Isabel Palacios met het kleinere ensemble van de Camerata voor een concert naar Aruba komen. Dit is de Camerata Renacentista de Caracas, een ensemble van ongeveer tien musici, dat zich toelegt op het spelen van de muziek van de Renaissance en de vroege barok en ook werken van vroeg-Spaanse componisten op het repertoire heeft. Nadere gegevens hierover volgen tezijnertijd. Degenen die reeds kaarten kochten voor het concert van de Camerata Barroca de Caracas van 13 september, kunnen hun geld terugkrijgen bij de adressen waar de kaarten gekocht zijn.

Het derde concert van het September Festival van de Kunstkring — de Amerikaanse pianist Claude Frank — gaat natuurlijk wel gewoon door. Dit concert is op zaterdag 20 september in Cas di Cultura. De kaarten hiervoor zijn vanaf dinsdag a.s. in de voorverkoop.

AMIGOE

DONDERDAG 11 SEPTEMBER 1986

Voor inzet als Sticusa-man

Saba bedankt Thijs

THE BOTTOM — Zondagavond nam de Saba Culture Group afscheid van de heer en mevr. Thijs van de Sticusa. Mevr. Carmen Simmens, lid van de Sticusa voor Saba, heette allen welkom. Zij maakte duidelijk dat het voor haar moeilijk was afscheid te nemen van de heer Thijs, omdat deze heel veel voor Saba heeft gedaan op cultureel gebied. Gezaghebber Smith bracht ook zijn dank uit in naam van het Bestuurscollege van Saba voor alles wat hij voor Saba heeft gedaan. Statenlid Will Johnson was ook aanwezig en bedankte de heer Thijs eveneens voor alles wat hij aan Saba heeft gegeven. De heer Thijs heeft Will Johnson veel inspiratie gegeven voor zijn twee boeken.

De heer Thijs vertelde dat hij 35 jaar bij Sticusa was. Voor hem is het moeilijk om nu weg te gaan. Hij beloofde de aanwezigen dat hij terug op Saba zal komen, maar nu als toerist.

VRIJDAG 12 SEPTEMBER 1986 AMIGOE

Onderwijs-directeur bij aanbieding UNA-studie

Aanbevelingen van Nos Futuro verdienen bestudeerd te worden

ORANJESTAD — Een delegatie van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) heeft gisteren het boek «Nos Futuro» aangeboden aan gouverneur F.B. Tromp, premier mr. Henny Eman en tijdens een persconferentie aan de communicatie- media op Aruba.

Rector magnificus mr. drs. Alex Reinders zette tijdens een persconferentie het doel van dit boekwerk uiteen en hoe dit tot stand is gekomen. Een jaar geleden werd met het project «Nos Futuro» begonnen en daarin werd ook Aruba — dat toen nog deel uitmaakte van de Nederlandse Antillen — eveneens opgenomen. Dit houdt dus in dat de inhoud van het boek en de aanbevelingen ook van toepassing op Aruba zijn.

Directeur van het Arubaanse departement van Onderwijs, Richard Harms, sprak zijn voldoening tijdens de persconferentie uit over het afronden van dit boek, waarvan hij voelde dat het ook iets van Aruba was. Hij haalde aan hoe de laatste tijden nogal wat discussies plaatsvinden over het wel of niet doorgaan van de universiteit op Aruba. Hierbij wordt dan opgemerkt goed op te letten hoeveel de kosten van een UNA op Aruba zijn in verhouding tot het sturen van studenten naar Nederland.

Men moet echter de universiteit niet alleen als een instituut zien dat les geeft, aldus Richard Harms, de universiteit heeft zekere functie in de gemeenschap en dient de gemeenschap. Men kan dit zien uit het boekwerk: Er doen zich in de gemeenschap problemen voor en van de UNA- zijde wordt nagegaan en vastgelegd in dit boekwerk wat er gedaan zou kunnen worden. Het is goed, zo besloot hij, dat men ook op Aruba de aanbevelingen in «Nos Futuro» goed bestudeert omdat mogelijk enige van die aanbevelingen ook voor Aruba geschikt zijn.

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN
Woensdag 10 september 1986

Afscheidsbezoek van drs. Thijs

KRALENDIJK - Op vrijdag, 19 september a.s. wordt de sekretaris/direkteur van de Sticusa, drs. M.D. Thijs, vergezeld door zijn echtgenote, mevr. J.G. Thijs-den Bak, en broer, H. Thijs, voor een afscheidsbezoek op het Flamingo-eiland verwacht. Dit bezoek houdt verband met zijn pensionering welke op 8 oktober a.s. ingang zal vinden. De gasten zullen van 19-23 september a.s. op Bonaire verblijven.

Met het oog op het voorgaande zal het CCB op zaterdag, 20 september a.s. voor genodigden in het jeugdhuis "Jong Bonaire" een ontvangst houden, voorafgegaan door een presentatie van het Koor "Kanta Orkidia" uit Rincon.

Voor zondag, 21 september, 's avonds om 8.00 uur staat er een Bonteavond op het programma, die mede ter ere van het bezoek van de familie Thijs zal worden geboden. De organisatie van de avond ter plaatse is in handen van het betreffend comité van het Buurtcentrum Rincon. Er zal geen entree worden geheven. Al bij al behoeft het geen betoog dat het CCB het bezoek van de heer Thijs, ten afscheid, niet onopgemerkt aan zich wil laten voorbijgaan.

Wij wensen het echtpaar Theo Thijs, alsook dhr. H. Thijs een zeer genoeglijke tijd in de Nederlandse Antillen in het algemeen, doch meer in het bijzonder op het Flamingo-eiland toe.

UNA in haar groei gestuit

Gevolgen Nederlands beurzen-beleid zijn niet dramatisch

WILLEMSTAD — Alhoewel de Universiteit van de Nederlandse Antillen in haar groei gestuit lijkt door het nieuwe beursen- beleid van Nederland, zijn de gevolgen volgens de rector- magnificus niet "dramatisch". Het gevreesde effect is beperkt gebleven.

Dat verklaarde rector- magnificus Alex Reinders gistermiddag in zijn speech voor de opening van het nieuwe universitaire jaar van UNA. Waar de UNA het afgelopen jaar 637 studenten onderwijs gaf, hebben zich dit jaar reeds 540 studenten aangemeld. Een getal dat nog uitgebreid lijkt te worden tot 590 studenten in verband met nog "lopende" aanmeldingen.

Reinders toonde zich tevreden met dit studenten aantal, zeker gezien de vrees die er heerste naar aanleiding van het nieuwe beursen- beleid van Nederland. Zoals bekend verleent Nederland sinds dit jaar aan iedere student tussen de achttien en dertig jaar een zogenaamde "basis- studie uitkering" waarvoor ook de Antillianen in aanmerking komen. Dit, zo vreesde men, zou een totale uittocht van studenten naar Nederland betekenen.

Het gevreesde effect is echter beperkt gebleven, aldus Reinders gistermiddag. Wel stelde hij dat de Universiteit hierdoor in haar groei gestuit lijkt te zijn. Over het algemeen genomen lijkt het beursen- beleid meer gunstige effecten te hebben, zo bracht de rector- magnificus naar voren. Meer studenten kunnen gaan studeren, terwijl het ook voor de eilands- en landsoverheid een enorme besparing is. Alleen voor de UNA lijkt het iets minder studenten tot gevolg te hebben, terwijl de kosten gelijk zullen blijven.

Wat te doen?, zo vroeg Reinders zich af. Hij bleek wel positieve aspecten te zien in het bezoek van de minister van Onderwijs naar Nederland die daar onder andere zal verzoeken om het beursen- beleid ook van toepassing te laten zijn op de universiteit van de Antillen. Vragen om marktbescherming, lijkt de rector- magnificus niet zo'n goede oplossing. "We moeten in het offensief gaan", aldus Reinders die vindt dat er getracht moet worden om Nederlandse studenten naar de Antillen aan te trekken. Indien het beursen- beleid inderdaad ook voor de Antilliaanse universiteit van kracht wordt, zitten daar zijns inziens wel mogelijkheden in.

De rector- magnificus liet gistermiddag eveneens op de zijn gebruikelijke humoristische wijze, de activiteiten van de UNA in het afgelopen studiejaar de revue passeren om zodoende de bevolking te laten weten wat er met hun belasting- gelden gebeurt. Eveneens werd gistermiddag van de gelegenheid gebruik gemaakt om het afsluitende boek van "Nos Futuro" aan de gouverneur en verschillende andere personen te overhandigen.

Prof. Hoetink in UNA-lezing: "De Staat als dienstverlener"

WILLEMSTAD -- In het kader van de De la Try Ellislezingencyclus zal op dinsdagavond 16 september een lezing worden gegeven door prof. dr. H. Hoetink over "De staat als dienstverlener". Aan de orde zullen komen de problematiek van oorsprong en ontwikkeling van de staat. Geschetst zal worden hoe dit uitmondt in de "postindustriële" maatschappij. Een en ander zal ook betrokken worden op de Antilliaanse maatschappij waarin een aantal politieke dilemma's zijn aan te treffen die ook te vinden zijn in andere, bijvoorbeeld Latijns-Amerikaanse landen.

Prof. dr. Harry Hoetink behaalde de doctorstitel in de sociologie aan de Rijks Universiteit te Leiden. Hij bracht een twintigtal jaren in het Caraibisch gebied door, waarvan de periode 1953-1960 op Curacao (als leraar verbonden aan het Peter Stuyvesant College). In Puerto Rico was hij hoogleraar sociologie (1960-1964) en directeur van het Institute of Caribbean Studies (1969-1975) van de University of Puerto Rico.

Nadien volgden diverse bezoeken aan de Nederlandse Antillen ondermeer als lid van de Commissie Achtergronden Onlusten 30 mei 1969 en als medevoorzitter van de Gemengde Commissie van Deskundigen.

Na als direkteur werkzaam te zijn geweest bij het Centrum voor Studie en Documentatie van het Caraibisch gebied is prof. Hoetink sinds 1977 als hoogleraar verbonden aan het Centrum voor Caraibische Studies van de R.U. Utrecht. Prof. Hoetink heeft diverse publicaties op het gebied van de sociale geschiedenis van het Caraibisch gebied en Latijns Amerika op zijn naam staan. De lezing die om 20.30 begint is vrij toegankelijk.

REIS BADEJO VOOR CROES ONDUIDELIJK

ORANJESTAD -- Hoewel hij al eerder in een verklaring tegenover het ANP zijn mening hierover had gegeven, bleek minister van welzijnszaken mr. Mito Croes gisteravond weer bereid een verklaring af te leggen over deze kwestie. Het gaat namelijk over de reis naar Nederland van de Antilliaanse minister van onderwijs drs. Linda Badejo-Richardson in verband met de invoering door Nederland van het nieuwe systeem voor studiefinanciering.

Zijn commentaar kon zich echter uitsluitend bepalen tot hetgeen hij in de pers hierover had gelezen, n.l. dat deze reis vèel van doen had met de gevolgen van het nieuwe systeem voor met name Curacao, waar blijkbaar een complete uittocht van studenten had plaatsgevonden met in het bizonder negatieve consequenties voor de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Schijnbaar wil de Antilliaanse bewindsvrouwe tijdens haar reis een oplossing voor dit probleem zoeken. Op welke wijze was minister mr. Mito Croes niet bekend.

Wél rekende hij erop, dat welke beslissing ook Nederland in deze zou nemen, deze slechts voor de Antillen en niet voor Aruba zou gelden. Voor Aruba was het Nederlandse nieuwe systeem al geincorporeerd in het algemene onderwijsbeleid. Croes had zijn collega Watty Vos, die momenteel in Nederland was, verzocht om deze zaak onverwijld bij de Koninkrijksregering aan te kaarten in de zin, dat wat ook drs. Badejo-Richardson voor de Antillen wenste in deze, Aruba niet wenste dat Nederland zou generaliseren voor de West.

Overigens was de uittocht van studenten bij de UNA een gevolg van een politieke beslissing van de Antilliaanse regering, n.l. om de samenwerking met Aruba in deze niet voort te zetten. Aruba was bereid geweest en was dit trouwens nog steeds om samen te werken met de Antillen voor wat betreft de universiteit. Aruba had er zelfs een behoorlijk bedrag voor uitgetrokken op de begroting.

GOUVERNEUR KREEG EERSTE EXEMPLAAR

LIJVIG BOEKWERK BEHANDELT TOEKOMST VAN DE ANTILLEN

WILLEMSTAD - Gistermiddag overhandigde mr. dr. Alex Reinders, rector-magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, het eerste exemplaar van het boek "Nos Futuro; Wegen naar een toekomst voor de Nederlandse Antillen" aan gouverneur dr. Rene Römer. Dit gebeurde in de aula van de universiteit tijdens de opening van het academisch jaar.

Het uit 496 paginas bestaande boek is het produkt van het grote studieprojekt Nos Futuro. Het is geschreven door mensen die op de één of andere wijze bij de UNA betrokken zijn, bijvoorbeeld als docent, of anderszins nauwe relaties met de universiteit onderhouden. Allemaal personen die sterk bij de Antilliaanse maatschappij betrokken zijn

Op tien september 1985 werd een aanvang gemaakt met Nos Futuro. Waarom? Het antwoord ligt daarin dat het jaar 1985 gezien moet worden als een cruciaal jaar in de ontwikkeling van de Antillen en Aruba. Niet alleen stond 1985 in het teken van de Status Aparte voor Aruba en het wegtrekken van de Lago en Shell, maar bovendien was het een jaar waarin in de maatschappij een gevoel van malaise en moedeloosheid leek toe te slaan.

Een jaar waarin de ekonomische achteruitgang zich duidelijk manifesteerde en waarin ook de vergaande politieke en ekonomische afhankelijkheid van Nederland, Venezuela en de VS onderstreept werd.

De UNA beschouwde het als één van haar taken in deze sfeer van impasse wegen te wijzen voor de toekomst door het organiseren van congressen, conferenties en workshops. Het belangrijkste streven van het studieprojekt Nos Futuro was om door middel van wetenschappelijke bijdragen over een breed gebied te komen tot een bundeling van aanbevelingen ten behoeve van de politieke gezagsdragers.

Deze aanbevelingen werden verzameld in het boek Nos Futuro: Wegen naar een toekomst voor de Nederlandse Antillen. Het boek bestrijkt praktisch alle facetten van het Antilliaans gebeuren en meer dan 34 experts hebben geheel belangeloos, zonder betaling, een bijdrage geleverd.

Het boek is onderverdeeld in vijf delen te weten:
1. De rol van de Overheid in onze gemeenschap
2. Het politiek systeem
3. Arbeid en werkgelegenheid
4. Technologie
5. Milieu en cultuur

Onder andere worden behandeld de onderwerpen: herstructurering van de Antillen, Overheidsfinancien, luchtvaartbeleid, mentaliteitsverandering, de onafhankelijkheid van de Antillen, de arbeidsmarkt, het politiek systeem, monetair-financieel beleid, de regionale politieke en economische relaties, recycling en milieubeheer. Dit zijn slechts enkele van de onderwerpen die aan de orde komen in het boek.

Het boek wordt vandaag in Nederland overhandigd aan de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen mr. Gualberto Hernandez en aan de minister van Antilliaanse zaken drs. Jan de Koning. Vanmorgen vond op Aruba eveneens de overhandiging plaats aan gouverneur Felipe Tromp en minister-president mr. Henny Eman.

Door een genereuze subsidie van het OKSNA, het Overlegorgaan Kulturele Samenwerking Nederlandse Antillen, is het mogelijk geweest de prijs van het boek zo laag mogelijk te houden, waardoor het voor een breed publiek toegankelijk is. De prijs op de Antillen bedraagt veertig gulden per exemplaar en in Nederland moet voor het boek 65 gulden (Hfl) worden neergeteld.

WILLEMSTAD — Gouverneur dr. Rene Römer mocht gisteren uit handen van mr. dr. Alex Reinders, rector-magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, het eerste exemplaar van het boekwerk " Nos Futuro: Wegen naar een toekomst voor de Nederlandse Antillen " in ontvangst nemen. Het uit 496 paginas bestaande boek doet een groot aantal aanbevelingen die moeten leiden naar een betere toekomst op de Antillen. Meer dan 34 auteurs hebben belangeloos een bijdrage geleverd aan het boek.

OVER EEN VIJFTAL JAREN VALT ER NIETS MEER TE RESTAUREREN

Ir Brugman draagt masterplan aan:

Toestand monumenten is zeer zorgwekkend

WILLEMSTAD — "Op de Benedenwindse eilanden, en in zekere zin ook op St. Maarten, is de toestand waarin de meeste monumenten verkeren zorgwekkend en indien niet binnen een vijftal jaren wordt begonnen met de uitvoering van een masterplan dan zal er, behoudens fragmentarische restauratie activiteiten, niets meer te restaureren zijn", aldus ir Frans Brugman gistermiddag in de Diesrede bij de opening van het nieuwe universitaire jaar. Het masterplan dat hij als oplossing ziet is een tien-jaren plan dat in totaal 200 miljoen gulden kost.

Zoals bekend wordt het nieuwe universitaire jaar altijd geopend met een Diesrede, gistermiddag in handen van ir Frans Brugman die onder de titel "Monumenten mij een zorg?!" zijn bezorgdheid over het gebrek aan restauratie- werkzaamheden op de Antillen naar voren bracht. "We kunnen zondermeer stellen dat het hoogste tijd is dat de overheid zich daadwerkelijk gaat bezighouden met concrete, op een beleidsplan gefundeerde conservatie en restauratie van het bouwkundig erfgoed", aldus Frans Brugman in zijn inleiding.

Het is niet zo dat er momenteel niets gebeurt, zo erkende hij, in de particuliere sfeer wordt reeds geruime tijd uitstekend werk verricht dat echter helaas als gevolg van een gebrek aan fondsen op beperkte schaal plaats vindt. Ook de Stichting Monumentenzorg Curaçao tracht te redden wat er te redden valt. "Doch mede door het ontbreken van een werkbaar wettelijk kader lijkt het wel eens dweilen met de kraan open, want tegen iedere wedergeboorte van een gerestaureerd pand, staat helaas een veelvoud van aan ons ontvallende panden", aldus Brugman.

De overheid is er zijns inziens nog niet in geslaagd om sturend en stimulerend op te treden, ondanks het feit dat inmiddels in brede kring onderkend wordt dat een in goede staat verkerend monumenten- bestand stimulerend zal werken op het toerisme en daarmee de economische ontwikkeling. "De belangrijkste investeerder, het bedrijfsleven, voelt niets voor hoge investeringen in oude stadsgedeelten, die gekenmerkt worden door een toenemend sociaal-, bouwkundig-, en milieutechnisch verval. Voorts zijn de hoge exploitatie kosten geen stimulans", alsdus ir Brugman die voorstelt om middels een gerichte informatiestroom meer begrip en liefde te vragen voor de historische omgeving waarin geleefd wordt en bovendien middels conservatie en restauratie van de objecten die reeds in de monumenten- inventarisaties zijn opgenomen, uit de impasse trachten te geraken.

Voor wat betreft de informatiestroom stelde Brugman dat het van groot belang is dat in brede kring het unieke historische karakter van de Antillen onderkend wordt. Middels documentaires, brochures, het onderwijs en eventueel commercials, kan de huidige achterstand versneld worden ingelopen.

De conservatie en restauratie van monumenten zijn echter veelomvattende begrippen die een scala van regelingen en activiteiten omvatten als een bestemmingsplan, een werkbaar wettelijk kader en zorgvuldig afgewogen en verantwoord uitgevoerde restauraties. Daartoe zou een masterplan in het leven geroepen moeten worden. Als onmisbaar in dat plan noemde Brugman een onderzoek en inventarisatie van hetgeen er is aan monumenten en het opzetten van een databank. Bestemmings- voorstellen formuleren op basis van de uitkomsten van een uit te voeren enquete naar de huisvestings- behoefte bij de overheid, instellingen, bedrijven en privé personen. Het tot standkomen van een werkbaar wettelijk kader dat voldoende beschermende en stimulerende artikelen bevat en het opstellen van de beleids- uitgangspunten, de overlegstructuur en de coordinatie bij de uitvoering van restauraties.

Bij het opstellen van het masterplan dient naar mening van Brugman gebruik gemaakt te worden van de lokaal aanwezige expertise, terwijl waar nodig buitenlandse experts in de arm genomen kunnen worden. Voor het uitvoeren van het masterplan is een bedrag van 200 miljoen gulden nodig ten behoeve van restauraties en infrastructuur waarmee het totale monumenten- bestand op de Antillen binnen een periode van acht tot tien jaar voor het nageslacht behouden kan blijven.

Terwijl Brugman inging op de problematiek rond een werkbaar wettelijk kader, stelde hij eveneens dat het voor de eigenaren voldoende interessant gemaakt moet worden om monumentale panden te bezitten en te onderhouden. Hij droeg in dit kader een aantal voorstellen aan op het gebied van belastingaftrek van restauratie- kosten.

WILLEMSTAD — Onder grote belangstelling van studenten, docenten, genodigden en andere belangstellenden, werd gistermiddag op gebruikelijke wijze het universitaire jaar van de UNA officieel geopend. Rector-magnificus Alex Reinders liet daarbij de activiteiten van het afgelopen jaar de revue passeren, terwijl hij ook zijn mening over het nieuwe beursen- beleid van Nederland naar voren bracht. De gevolgen daarvan lijken nogal mee te vallen, aldus het positieve bericht van de rector. De diesrede werd gisteren uitgesproken door ir Frans Brugman die zich bezorgd toonde over toestand waarin de monumenten op de Antillen zich bevinden.

Gistermiddag werd overigens ook het boekwerk van "Nos Futuro" aan de verschillende personen overhandigd. Op de foto: het moment van overhandiging aan gouverneur Römer, terwijl de andere foto een beeld geeft van de zaal tijdens de speech van Alex Reinders.

zie verder p. 7.

MUZIEKGROEP GAGA OP BONAIRE

KRALENDIJK – Uit Nederland kwam de muziekgroep "Gaga", de band van "Loco-Loco", met medewerking van de Overheid, het CCB en de Sticusa, naar de Antillen, waarbij ze ook op Bonaire enkele optredens zullen verzorgen. De muziekgroep heeft reeds enkele presentaties op Curaçao achter de rug en zal o.m. optreden in het Stadion van Bonaire.

Op dinsdag 9 september heeft de groep 2 schoolconcerten verzorgd in het Jeugdhuis Jong Bonaire. 's Middags om 18.00 uur had de groep een workshop in het Jeugdhuis en 's avonds trad de groep op in restaurant Zeezicht. Vanavond, woensdag treedt Gaga op in het Stadion te Kralendijk en waarbij ook de beatgroep "Axe" enkele nummers ten gehore zal brengen.

De muziekgroep is geen volslagen onbekende op de Antillen, hun nummer Loco-loco heeft wekenlang op de hitparade van Z-86 gestaan, werd in vele discoteques als "bezoektrekker" gedraaid en zelfs lokale groepen namen het nummer op in hun repertoire.

Gaga is ontstaan eind 1983; de zanger-componist-gitarist Floris Nielen wilde met enkele anderen, die nu ook deel uitmaken van de muziekgroep, nummers schrijven gebaseerd op het Afrikaanse ritme, gecombineerd met pop-muziek. De groep boekte al gauw successen en trad overal in Nederland, België en Duitsland op. Toch was Floris Nielen niet helemaal tevreden, want toen hij op een gegeven moment een gitarist uit Guinee, Kaba Diabaté, ontmoette, die tevens ook componeerde, ontstonden nieuwe ideeën, nieuwe liedjes werden gecomponeerd op een totaal andere basis, met nieuwe invloeden. De groep die reeds 2 jaar met elkaar had opgetreden, kreeg hier en daar een andere bezetting, waarmee de huidige Gaga een feit was.

Als enige Nederlander in Gaga staat Nielen tussen een vrijwel internationale groep van in totaal 6, waarbij het opvalt dat de helft uit Suriname komt. Guno Kramer uit Suriname bespeelt de drums, Carlo Ulrichi, ook uit Suriname, laat de congas een woordje meespeken en verder basgitarist Vincent Henar, U raadt het al, ook uit Suriname. Uit Washington DC (USA) verzorgt Atiba Kenyatta met zang ook het bespelen van de saxofoon, terwijl Kaba Diabaté uit Guinee (Afrika) de gitaar bespeelt en met Nielen voor de composities zorgt. Als technicus kwam Rein Hartog, uit Nederland, mee.

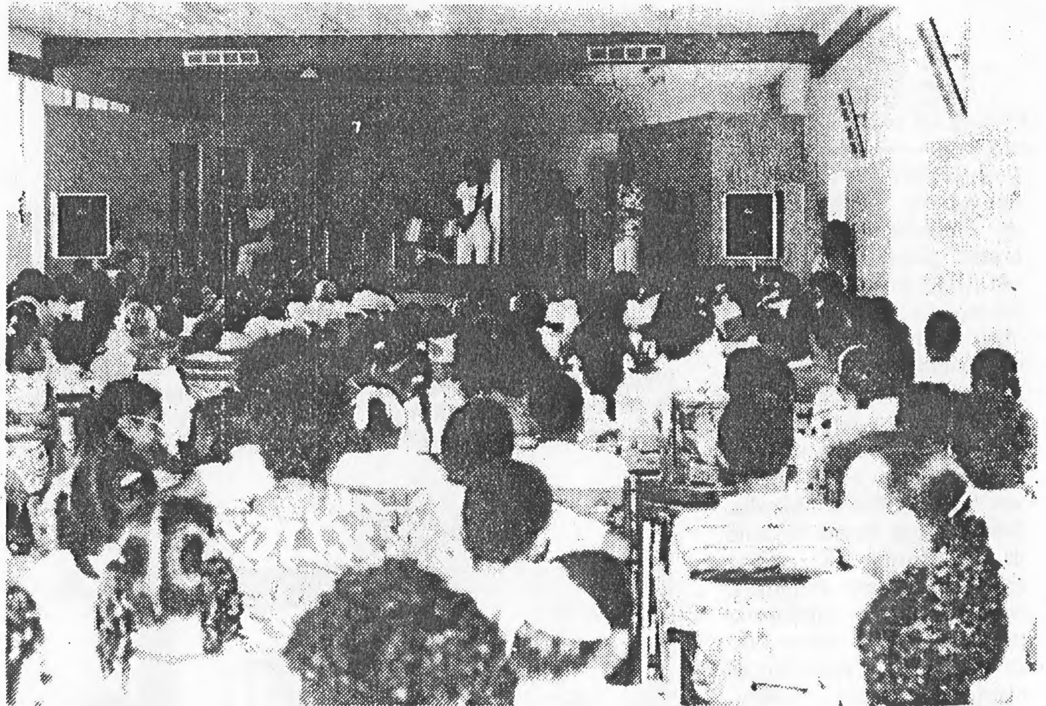
CCB en Gaga kregen de medewerking van Robby Swinkels, ook geen onbekende in de muziekwereld op Bonaire, die zorgde voor de aanvulling van de instrumenten welke niet uit Nederland werden meegenomen.

Gaga heeft tot nu toe 1 elpee uitgebracht en is bezig aan haar 2e elpee welke waarschijnlijk aan het eind van dit jaar gerealiseerd zal worden.

De muziekgroep Gaga speelt muziek voor welhaast iedere leeftijdsgroep, vooral de jongeren zullen zich wel meer aangetrokken voelen tot de ten gehore gebrachte muziek.

Wij kunnen jong en oud zeker aanbevelen een of meer uitvoeringen bij te wonen, het is zeker de moeite waard.

KRALENDIJK -- Gistermorgen heeft de muziekgroep "GAGA" twee schoolconcerten verzorgd in het Jeugdhuis "Jong Bonaire". De belangstelling van de schooljeugd voor deze concerten was zeer groot, zoals foto laat zien.

Vervolg: zorgwekkende toestand monumenten.

Kritiek leverde ir Brugman gistermiddag op de aannemers want "de zogenaamde restauratie-aannemers blijken veelal onvoldoende geschoold te zijn voor wat betreft kennis op het gebied van de oorspronkelijke constructieve aspecten en de uitgangspunten bij restauraties van historische gebouwen." Daarnaast blijkt dat de aanneemsom bij dit soort werkzaamheden nogal eens wordt opgeschroefd door de hoofdaannemer. Voor hetzelfde geld dat nu wordt uitgegeven aan de restauratie van één pand, hadden waarschijnlijk in sommige gevallen anderhalf of zelfs meer projecten behouden kunnen worden, aldus Brugman.

Alhoewel de Antillen een waardevol potentieel aan historische architectuur met een eigen gezicht bezitten dat de herkenbaarheid bepaalt van de boven- en benedenwindse eilanden, wordt deze bijdrage tot de eigen sfeer van de Antillen in negatieve zin beinvloed, aldus Brugman. Het aangezicht is geschonden en het zijn niet slechts de toeristen die worden afgeschrikt door verpauperde buurten, maar ook de oorspronkelijke bewoners die noodgedwongen elders hun heil hebben gezocht, aldus ir Frans Brugman die echter, indien alle partijen gezamenlijk hun schouders onder dit project zetten, nog wel hoop heeft voor een verbeterde toekomst.

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN
Donderdag 11 september 1986

Dr. Nagelkerken naar VS

STUDIE KERAMISCH MATERIAAL VAN ST. EUSTATIUS

WILLEMSTAD -- Van 10 september tot 20 oktober a.s. zal Dr. Wil Nagelkerken, marien bioloog / marien archeoloog bij het Archeologisch/ Antropologisch Instituut Nederlandse Antillen (AAINA), aan het "College of William and Mary" te Williamsburg, Virginia (USA), een onderzoek doen over het keramisch materiaal opgegraven in Oranjebaai te St. Eustatius door het AAINA.

In de jaren 1983, 1984 en 1985 werd door Dr. Nagelkerken in Oranjebaai een studie gedaan over de locatie van de historische ankerplaats. Gedurende dit onderzoek werden honderden artefacten, voornamelijk wijnflessen en allerlei keramisch materiaal opgegraven. Om dit materiaal te bestuderen is een reis naar het "College of William and Mary", welk over een uitgebreide refereer-collectie en de benodigde literatuur beschikt, noodzakelijk gebleken.

Het onderwater-archeologisch onderzoek in Oranjebaai wordt al jaren door het AAINA verricht in samenwerking met de "St. Eustatius Historical Foundation" en bovengenoemd "College" tijdens de z.g. "Field Schools in Historical Archeology" te St. Eustatius. Gedurende deze "Field Schools" worden studenten van het "College of William and Mary" en andere universiteiten opgeleid.

Op grond van deze onderzoekingen, publikaties en opleidingen van studenten in de onderwater archeologie werd Dr. Nagelkerken door het "College of William and Mary" benoemd tot "Adjunct Associate Professor of Anthropology". Het onderzoek door Dr. Nagelkerken in de USA is mogelijk geworden, dank zij financiële bijdragen van WOTRO (Stichting vo[illegible] Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen) en STICUSA (Stichting voor Culturele Samenwerking).

DE BEURS
Vrijdag 12 september 1986

ORANJESTAD - Een delegatie van de Universiteit van de Nederlandse Antillen bracht gisteren een bezoek aan Aruba in verband met de introduktie van het boekwerk "Nos Futuro", dat een aantal discussiethema's bevat over de toekomst van de Antillen en Aruba en dat samengesteld werd door een universiteitswerkgroep onder leiding van dr. Valdemar Marcha. Behalve deze laatste bestond de delegatie uit rektor mr. drs. Alex Reijnders, wetenschappelijk medewerkster drs. Gerda Lieuw van de juridische faculteit, en curator Richard Harms. Tijdens beleefdheidsbezoeken aan gouverneur Felipe Tromp en premier mr. Henny Eman werden exemplaren van het boekwerk overhandigd. Bij dit laatste bezoek (zie foto) was ook de Arubaanse minister van Welzijnszaken mr. Mito Croes, die in het verleden docent van de universiteit is geweest, aanwezig. Nadere uitleg werd gistermiddag tijdens een persconferentie gegeven. Mr. drs. Alex Reijnders was gisteren volop in het nieuws, toen hij zich de avond tevoren in zijn rede ter gelegenheid van het nieuwe academisch jaar op Curaçao volledig schaarde achter Hof-president mr. Jaime Saleh in de zin dat bepaalde zaken de samenwerking tussen de Antillen gehandhaafd moest worden. Voor wat betreft mr. Saleh was dit het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en voor wat betreft mr. drs. Reijnders de Universiteit. Uiteindelijk was er meer dat ons bond dan ons scheidde. De rector verklaarde ook dat beide regeringen aan tafel moesten gaan zitten om met respect voor elkaars mening te proberen toch tot overeenstemming te komen. Hiermee staan beide lijnrecht tegenover het beleid van de Antilliaanse ministers drs. Linda Badejo-Richardson (onderwijs) en Leo Chance (Justitie).

